

Sygn. akt II K 325/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 maja 2018 r.

Sąd Rejonowy w Kętrzynie II Wydział Karny w składzie:

Przewodnicząca: SSR Małgorzata Olejarczyk

Protokolant: st. sekr. sądowy Ewelina Kazberuk

Prokurator Prok. Rej. w K.: D. P.

po rozpoznaniu w dniach: 30.11.2017r., 18.01.2018r., 27.02.2018r., 05.04.2018r.

i 08.05.2018r.

sprawy **1. J. S. (1)**

s. Z. i A. z domu B.

ur. (...) w K.

oskarżonego o to, że:

w dniu 06 lutego 2014 r. w M., gm. K. oraz w K., działając wspólnie i w porozumieniu z M. S. (1). organizował innym osobom, a mianowicie obywatelom Ukrainy: N. (...). I. (...), (...) i (...), przekraczanie wbrew przepisom granicy Rzeczypospolitej Polskiej w ten sposób, że prowadząc działalność gospodarczą pod nazwą S. J. S. (1) z siedzibą w M., złożył w Powiatowym Urzędzie Pracy w K. cztery oświadczenia, dla cudzoziemców, którzy będą składali wnioski o wydanie wiz w celu wykonywania pracy, o zamiarze powierzenia wykonywania pracy wyżej wymienionym obywatelom Ukrainy, w których oświadczył niezgodnie z prawdą, że zamierza powierzyć wykonywanie pracy:

- N. Z., w P., gm. G., w okresie od dnia 01 maja 2014 r. do dnia 31 października 2014 r.. na podstawie umowy zlecenia, w charakterze sprzątaczk;

- I. Z. (1), w P., gm. G., w okresie od dnia 01 maja 2014 r. do dnia 31 października 2014 r.. na podstawie umowy zlecenia, w charakterze bosmana;

- V. K., w P., gm. G., w okresie od dnia 01 maja 2014 r. do dnia 31 października 2014 r. na podstawie umowy zlecenia, w charakterze bosmana oraz

- G. K., w P., gm. G., w okresie od dnia 01 maja 2014 r. do dnia 31 października 2014 r. na podstawie umowy zlecenia, w charakterze sprzątaczk, czym ułatwił wyżej wymienionym obywatelom Ukrainy pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wbrew przepisom, przy czym działał w celu osiągnięcia korzyści majątkowej i osobistej przez wyżej wymienionych obywateli Ukrainy,

tj. o przestępstwo z art. 264 § 3 k.k. w zb. z art. 264a § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

2. M. S. (1)

s. Z. i A. z domu B.

ur. (...) w K.

oskarżonego o to, że:

w okresie od dnia 06 lutego 2014 r. do dnia 13 sierpnia 2014 r. w K. oraz we L. na Ukrainie, organizował innym osobom, a mianowicie obywatelom Ukrainy: N. (...), I. (...), (...). (...), (...), P. (...), hanowi Z. i SERBII (...) przekraczanie wbrew przepisom granicy Rzeczypospolitej Polskiej w ten sposób, że:

- działając wspólnie i w porozumieniu z J. S. (1), po tym jak J. S. (2) złożył w dniu 06 lutego 2014 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w K. cztery oświadczenia, dla cudzoziemców, którzy będą składali wniosek o wydanie wiz w celu wykonywania pracy, o zamiarze powierzenia wykonywania pracy wyżej wymienionym obywatelom Ukrainy, w których oświadczył niezgodnie z prawdą, że zamierza powierzyć wykonywanie pracy:

- N. Z., w P., gm. G., w okresie od dnia 01 maja 2014 r. do dnia 31 października 2014 r., na podstawie umowy zlecenia, w charakterze sprzątaczk;

- I. Z. (1), w P., gm. G., w okresie od dnia 01 maja 2014 r. do dnia 31 października 2014 r., na podstawie umowy zlecenia, w charakterze bosmana;

- V. K., w P., gm. G., w okresie od dnia 01 maja 2014 r. do dnia 31 października 2014 r., na podstawie umowy zlecenia, w charakterze bosmana oraz

- G. K., w P., gm. G., w okresie od dnia 01 maja 2014 r. do dnia 31 października 2014 r., na podstawie umowy zlecenia, w charakterze sprzątaczk, mając świadomość, iż wyżej wymienione oświadczenia są niezgodne z prawdą, odebrał je od J. S. (1), a następnie osobiście przekazał wymienionym wyżej obywatelom Ukrainy;

- prowadząc działalność gospodarczą, złożył w dniu 03 kwietnia 2014 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w K. dwa oświadczenia, dla cudzoziemców, którzy będą składali wniosek o wydanie wiz w celu wykonywania pracy, o zamiarze powierzenia wykonywania pracy obywatelom Ukrainy, w których oświadczył niezgodnie z prawdą, że zamierza powierzyć wykonywanie pracy:

- V. H. w: S., gm. R.. w okresie od dnia 01 maja 2014 r. do dnia 30 listopada 2014 r. na podstawie umowy o pracę w charakterze pomocnika budowlanego;

-P. O. (1) w S., gm. R., w okresie od dnia 01 maja 2014 r. do dnia 30 listopada 2014 r. na podstawie umowy o pracę w charakterze pomocnika budowlanego, a następnie osobiście przekazał wymienionym wyżej obywatelom Ukrainy;

- po tym jak, działający jako pełnomocnik w prowadzonej przez M. S. (1) działalności gospodarczej - Z. S., złożył w jego imieniu w dniu 13 sierpnia 2014 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w K. dwa oświadczenia, dla cudzoziemców, którzy będą składali wniosek o wydanie wiz w celu wykonywania pracy, o zamiarze powierzenia wykonywania pracy wyżej wymienionym obywatelom Ukrainy, które zawierały niezgodne z prawdą oświadczenie, iż M. S. (1) zamierza powierzyć wykonywanie pracy:

- I. Z. (2) w M., gm. K. na okres 6 miesięcy od dnia 01 września 2014 r. na podstawie umowy o pracę w charakterze pomocnika budowlanego;

- S. S. w M., gm. K. na okres 6 miesięcy od dnia 01 września 2014 r. na podstawie umowy o pracę w charakterze pomocnika budowlanego, mając świadomość, iż wyżej wymienione oświadczenia są niezgodne z prawdą, odebrał je od Z. S., a następnie przesłał wymienionym wyżej obywatelom Ukrainy, czym ułatwił wyżej wymienionym obywatelom Ukrainy pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wbrew przepisom, przy czym działał w celu osiągnięcia korzyści majątkowej i osobistej,

tj. o przestępstwo z art. 264 § 3 k.k. w zb. z art. 264a § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

I. oskarżonych **J. S. (1)** i **M. S. (2)** uniewinnia od popełnienia zarzuczanych im czynów;

II. na podstawie art. 632 pkt 2 k.p.k. koszty procesu ponosi Skarb Państwa.

II K 325/17

UZASADNIENIE

J. S. (1) stanął pod zarzutem tego, że :

w dniu 06 lutego 2014 r. w M.. gm. K. oraz w K., działając wspólnie i w porozumieniu z M. S. (1), organizował innym osobom, a mianowicie obywatelom Ukrainy: N. (...), I. (...), (...) i (...), przekraczanie wbrew przepisom granicy Rzeczypospolitej Polskiej w ten sposób, że prowadząc działalność gospodarczą pod nazwą S. J. S. (1) z siedzibą w M., złożył w Powiatowym Urzędzie Pracy w K. cztery oświadczenia, dla cudzoziemców, którzy będą składali wniosek o wydanie wiz w celu wykonywania pracy, o zamiarze powierzenia wykonywania pracy wyżej wymienionym obywatelom Ukrainy, w których oświadczył niezgodnie z prawdą, że zamierza powierzyć wykonywanie pracy:

- N. Z., w P., gm. G., w okresie od dnia 01 maja 2014 r. do dnia 31 października 2014 r.. na podstawie umowy zlecenia, w charakterze sprzątaczk;
- I. Z. (1), w P.. gm. G., w okresie od dnia 01 maja 2014 r. do dnia 31 października 2014 r.. na podstawie umowy zlecenia, w charakterze bosmana;
- V. K., w P., gm. G., w okresie od dnia 01 maja 2014 r. do dnia 31 października 2014 r., na podstawie umowy zlecenia, w charakterze bosmana oraz
- G. K., w P., gm. G., w okresie od dnia 01 maja 2014 r. do dnia 31 października 2014 r., na podstawie umowy zlecenia, w charakterze sprzątaczk, czym ułatwił wyżej wymienionym obywatelom Ukrainy pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wbrew przepisom, przy czym działał w' celu osiągnięcia korzyści majątkowej i osobistej przez wyżej wymienionych obywateli Ukrainy, tj. o popełnienie czynu przestępstwo z art. 264 § 3 kk w zb. z art. 264 a § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk;

M. S. (1) stanął pod zarzutem tego, że :

w okresie od dnia 06 lutego 2014 r. do dnia 13 sierpnia 2014 r. w K. oraz we L. na Ukrainie, organizował innym osobom, a mianowicie obywatelom Ukrainy: N. (...). I. (...). (...). (...). V. H., P. (...), I. Z. (2) i (...) przekraczanie wbrew przepisom granicy Rzeczypospolitej Polskiej w ten sposób, że:

- działając wspólnie i w porozumieniu z J. S. (1), po tym jak J. S. (1), złożył w dniu 06 lutego 2014 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w K. cztery oświadczenia, dla cudzoziemców', którzy będą składali wniosek o wydanie wiz w celu wykonywania pracy, o zamiarze powierzenia wykonywania pracy wyżej wymienionym obywatelom Ukrainy, w których oświadczył niezgodnie z prawdą, że zamierza powierzyć wykonywanie pracy:

- N. Z., w P., gm. G., w okresie od dnia 01 maja 2014 r. do dnia 31 października 2014 r.. na podstawie umowy zlecenia, w charakterze sprzątaczk;
- I. Z. (1), w P., gm. G., w' okresie od dnia 01 maja 2014 r. do dnia 31 października 2014 r., na podstawie umowy zlecenia, w' charakterze bosmana;
- V. K., w' P., gm. G., w okresie od dnia 01 maja 2014 r. do dnia 31 października 2014r. na podstawie umowy zlecenia, w charakterze bosmana oraz
- G. K., w P., gm. G., w' okresie od dnia 01 maja 2014 r. do dnia 31 października 2014 r., na podstawie umowy zlecenia, w charakterze sprzątaczk, mając świadomość, iż wyżej wymienione ośw iadczenia są niezgodne z prawdą, odebrał je od J. S. (1), a następnie osobiście przekazał wymienionym wyżej obywatelom Ukrainy;

- prowadząc działalność gospodarczą, złożył w dniu 03 kwietnia 2014 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w K. dwa oświadczenia, dla cudzoziemców, którzy będą składali wniosek o wydanie wiz w celu wykonywania pracy, o zamiarze powierzenia wykonywania pracy obywatelom Ukrainy, w których oświadczył niezgodnie z prawdą, że zamierza powierzyć wykonywanie pracy;
- V. H. w S., gm. R., w okresie od dnia 01 maja 2014 r. do dnia 30 listopada 2014 r. na podstawie umowy o pracę w charakterze pomocnika budowlanego;
- P. O. (1) w S., gm. R., w okresie od dnia 01 maja 2014 r. do dnia 30 listopada 2014 r. na podstawie umowy o pracę w charakterze pomocnika budowlanego, a następnie osobiście przekazał wymienionym wyżej obywatelom Ukrainy;
- po tym jak, działający jako pełnomocnik w prowadzonej przez M. S. (1) działalności gospodarczej - Z. S., złożył w jego imieniu w dniu 13 sierpnia 2014 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w K. dwa oświadczenia, dla cudzoziemców, którzy będą składali wniosek o wydanie wiz w celu wykonywania pracy, o zamiarze powierzenia wykonywania pracy wyżej wymienionym obywatelom Ukrainy, które zawierały niezgodne z prawdą oświadczenie, iż M. S. (1) zamierza powierzyć wykonywanie pracy;

-I. Z. (2) w M., gm. K. na okres 6 miesięcy od dnia 01 września 2014 r. na podstawie umowy o pracę w charakterze pomocnika budowlanego;

- S. S. w M. . gm. K. na okres 6 miesięcy od dnia 01 września 2014 r. na podstawie umowy o pracę w charakterze pomocnika budowlanego, mając świadomość, iż wyżej wymienione oświadczenia są niezgodne z prawdą, odebrał je od Z. S., a następnie przesłał wymienionym wyżej obywatelom Ukrainy, czym ułatwił wyżej wymienionym obywatelom Ukrainy pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wbrew przepisom, przy czym działał w celu osiągnięcia korzyści majątkowej i osobistej, tj. o popełnienie przestępstwa z art. 264 § 3 kk w zb. z art. 264 a § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk.

Sąd ustalił, co następuje :

W 2014r. J. S. (1) prowadził działalność gospodarczą (...) z siedzibą w M., zaś jego brat M. S. (1) prowadził działalność gospodarczą (...) również z siedzibą w M.. Głównym profilem działalności było posadzkarstwo, tapetowanie i oblicowywanie ścian. W 2014r. M. S. (1) w ramach prowadzonej działalności zamierzał wykonywać podłogi 3D. O sposobie i możliwościach ich wykonywania dowiedział się na Ukrainie. W tym czasie M. S. (1) pozostawał w związku małżeńskim z obywatelką Ukrainy O. S. (1). P. O. (1) znajomy jego żony pokazał mu jak robić podłogi 3 D. M. S. (1) postanowił zatem zatrudnić u siebie P. O. (2) i V. H. celem wykonywania takich podłóg w Polsce. Kupił busa, którego okleił reklamą „ podłogi 3 D ”, założył również stronę internetową z opisem wykonywanej usługi. W dniu 03 kwietnia 2014 roku M. S. (1) złożył w Powiatowym Urzędzie Pracy w K. dwa oświadczenia o zamiarze powierzenia wykonywania pracy, w charakterze pomocników budowlanych, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelom Ukrainy : V. H., urodzony w dniu (...) we L., zamieszkały Ukraina. Obwód (...) L., ulica (...), ukraiński numer identyfikacyjny: (...). paszport numer (...), wydany przez władze Ukrainy w dniu 13 marca 2013 roku oraz P. O. (1), urodzony w dniu 24 czerwca 1970 roku we L., zamieszkały Ukraina. Obwód (...) L. ulica (...). ukraiński numer identyfikacyjny: (...), paszport numer (...), wydany przez władze Ukrainy w dniu 12 marca 2013r.

Wskazane powyżej wnioski zostały zarejestrowane w dniu 03 kwietnia 2014 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w K. przez E. W.. Formalności związane z przyjazdem w/w obywateli Ukrainy trwały długo, więc M. S. (1) sam udał się za granicę. We L. był około 2-3 razy. W tym czasie stracił zleceniodawców w Polsce, okazało się również, że materiały do wykonywania podłóg są bardzo drogie. W konsulacie we L. uzyskał informacje, że może z P. O. (1) i V. H. wyjechać do Niemiec i zatrudnić ich przy remoncie domu. W tej sprawie konsultował się również z osobą udzielającą porad prawnych w K.. Dowiedział się wówczas, że skoro zatrudnia u siebie obywateli Ukrainy, a jego firma działa na terenie całej Unii Europejskiej, to może z nimi wyjechać do kraju Unii, gdzie praca może być wykonywana.

W dniu 06 maja 2014 roku obywatel Ukrainy P. O. (1) złożył w Konsulacie Generalnym Rzeczypospolitej Polskiej z siedzibą we L. wniosek o wydanie wizej krajowej celem podjęcia pracy na terytorium Polski. Do wniosku zostało załączone wystawione przez M. S. (1) oświadczenie z dnia 03 kwietnia 2014 roku o zamiarze powierzenia wykonywania pracy, w charakterze pomocnika budowlanego. Obywatelowi Ukrainy P. O. (1) została wydana wiza krajowa z terminem ważności od dnia 19 maja 2014 roku do dnia 30 listopada 2014 roku.

W dniu 06 maja 2014 roku obywatel Ukrainy V. H. złożył w Konsulacie Generalnym Rzeczypospolitej Polskiej z siedzibą we L. wniosek o wydanie wizej krajowej celem podjęcia pracy na terytorium Polski. Do wniosku zostało załączone wystawione przez M. S. (1) oświadczenie z dnia 03 kwietnia 2014 roku o zamiarze powierzenia wykonywania pracy, w charakterze pomocnika budowlanego. Obywatelowi Ukrainy V. H. została wydana wiza krajowa z terminem ważności od dnia 19 maja 2014 roku do dnia 30 listopada 2014r.

W dniu 21 maja 2014r. M. S. (1), P. O. (1) i V. H. przekroczyli granicę RP przez przejście graniczne K. i udali się do Niemiec. Na terenie Niemiec cudzoziemcy wykonywali prace remontowe w domu M. S. (2), za które otrzymali wynagrodzenie.

W czasie nieobecności M. S. (2) w Polsce sprawami jego firmy zajmował się jego brat Z. S.. W dniu 13 sierpnia 2014 roku Z. S., jako pełnomocnik M. S. (1), na jego prośbę złożył w Powiatowym Urzędzie Pracy w K. dwa oświadczenia o zamiarze powierzenia wykonywania pracy, w charakterze pomocników budowlanych, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelom Ukrainy I. Z. (2), urodzony w dniu (...). zamieszkały Ukraina, Obwód (...), L., numer paszportu (...) oraz S. S., urodzony w dniu (...), zamieszkały Ukraina. Obwód (...), L., numer paszportu (...).

Wskazane powyżej wnioski zostały zarejestrowane w dniu 13 sierpnia 2014 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w K.. Mężczyźni mieli przyjechać do Polski do M. i pracować przy remoncie łazienki w domu rodziców braci S.. Ostatecznie nigdy do Polski nie przyjechali, albowiem M. S. (2) zrezygnował z ich zatrudnienia.

W dniu 06 lutego 2014 roku J. S. (1) złożył w Powiatowym Urzędzie Pracy w K. cztery oświadczenia o zamiarze powierzenia wykonywania pracy, w charakterze sprzątaczek i bosmanów, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelom Ukrainy – członkom rodziny żony M. S. (1). Wnioski dotyczyły teściów oraz siostry i szwagra O. S. (1) : G. K., urodzonej w dniu (...), zamieszkałej Ukraina. Obwód (...), L., numer paszportu (...), V. K. urodzonego w dniu (...), zamieszkałego Ukraina, Obwód (...), L., numer paszportu (...); N. Z., urodzonej w dniu (...), zamieszkałej Ukraina, Obwód (...), L., numer paszportu (...) i I. Z. (1), urodzonego w dniu (...), zamieszkałego Ukraina, Obwód (...), L., numer paszportu (...). Wskazane powyżej wnioski zostały zarejestrowane w dniu 03 kwietnia 2014 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w K. przez E. W..

W dniu 7 lutego 2014r. M. S. (1) wystawił dla G. K., V. K., N. Z., I. Z. (1), Z. V. i Z. A. zaproszenie do Polski w celach turystyczno –krajoznawczych oraz gościnnych. W zaproszeniu zobowiązał się zagwarantować im mieszkanie w lokalu mieszkalnym będącym jego własnością oraz wyżywienie i pomoc medyczną. Członkowie rodziny żony M. S. (2) nie przyjechali do Polski.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o następujące dowody: wyjaśnienia oskarżonego M. S. (1) k. 410-411, zeznania świadka E. W. na okoliczność złożenia w PUP oświadczeń. K. 118-119,397-398, kserokopie oświadczeń o zamiarze powierzenia wykonywania pracy obywatelom Ukrainy oraz wniosków o wydanie wizej krajowej k. 4-9, 11-19, 56-57, informacje dotyczące przekroczeń granicy państwowej k. 43, 115-117, kserokopię zaproszenia k. 296, zdjęcia busa k. 413-415, wydruk strony internetowej k. 419-420, 422-423.

Oskarżony J. S. (1) nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu i odmówił składania wyjaśnień (k. 384).

Oskarżony M. S. (1) nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu. Wyjaśnił przed Sądem, że w okresie zarzutu pozostawał w związku małżeńskim z obywatelką Ukrainy O. S. (2) z domu K.. Chciał by członkowie jej najbliższej rodziny przyjechali do Polski. W tym celu wystawił im zaproszenie do Polski. Z żoną uzgodnili, że rodzina przyjedzie na M., gdzie będą pracować i zwiedzać. Miał być to przyjazd do pracy i w odwiedziny. Oskarżony wyjaśnił, że w tamtym

okresie sytuacja na Ukrainie była trudna, która zmagala się z kryzysem po demonstracjach i protestach jakie miały miejsce w latach 2013- 2014r. Brat J. S. (1) wystawił N. (...), I. (...), (...) i (...) oświadczenia o zamiarze powierzenia wykonywania pracy. Jak podał oskarżony brat potrzebował ludzi do pracy, bo zawsze ich brakuje. Oświadczenia te nie zostały przekazane cudzoziemcom. Jak wyjaśnił M. S. (1) w konsulacie dowiedział się, że może członkom rodziny wystawić zaproszenie, co też uczynił. Zaproszenie przekazał teściowej. Potem sprawy między nim a żoną się skomplikowały, w rezultacie czego doszło do rozwodu, a rodzina żony nie przyjechała do Polski.

Odnosnie P. O. (1) i V. H. oskarżony wyjaśnił, że mężczyźni mieli świadczyć pracę zgodnie z wystawionymi oświadczeniami. Pracę na rzecz oskarżonego ostatecznie wykonywali w Niemczech, a nie w Polsce. Powodem tego stanu rzeczy, było szereg komplikacji, o których oskarżony mówił w swoich wyjaśnieniach. Przed wyjazdem do Niemiec dowiadywał się, czy istnieje taka możliwość, by obywatele Ukrainy pracowali tam u niego. Zarówno w konsulacie we L. jak też w Polsce, w biurze prawnym otrzymał odpowiedź pozytywną. Jak tłumaczył poinformowano go, że nie ma przeszkód by cudzoziemcy pracowali u niego w domu w Niemczech, albowiem firma oskarżonego wykonuje zlecenia w całej Europie. Oskarżony podkreślił, że jego zamiarem było zatrudnienie obywateli Ukrainy przy układaniu podłóg 3D. Na dowód powyższego dołączył do akt kserokopię zdjęć busa z widocznymi reklamami podłóg 3D oraz adres strony internetowej, na której reklamował swoją działalność (k. 412-420).

Zamiarem oskarżonego było również zatrudnienie w M. w charakterze pomocników budowlanych I. Z. (2) oraz S. S.. Oskarżony wyjaśnił, że oświadczenia o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcom złożył w PUP na jego prośbę jego brat Z.. Nie pamięta kto przesłał cudzoziemcom w/w oświadczenia, czy on, czy jego brat. Ostatecznie w rozmowie telefonicznej z obywatelami Ukrainy wycofał się z zamiaru ich zatrudnienia. Jak podał w tamtym czasie będąc na terenie Niemiec, otrzymał informacje od brata, że szuka go policja i interesuje się nim straż graniczna, dlatego też poinformował ich by nie przyjeżdżali do Polski, albowiem ma kłopoty (wyjaśnienia k. 410- 411).

Sąd zważył, co następuje :

Materiał dowodowy poddany analizie w trakcie procedowania nie pozwolił na uznanie za winnych, a co za tym idzie na skazanie oskarżonych J. i M. S. (1) za zarzucane im czyny.

Sąd nie dopatrywał się w zachowaniu oskarżonych naruszenia normy prawnej określonej w art. 264a§1 kk. Treść tego artykułu stanowi : **„Kto, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej, umożliwiał lub ułatwiał innej osobie pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wbrew przepisom, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5”.**

Czynność sprawcza polega na umożliwianiu lub ułatwianiu innej osobie pobytu na terytorium RP wbrew przepisom. Umożliwianie oznacza wszelką aktywność, dzięki której nielegalny pobyt osoby na terytorium RP jest możliwy. Sprawca stwarza zatem innej osobie warunki umożliwiające taki nielegalny pobyt. Umożliwianie może przybrać postać zarówno działania, jak i zaniechania. Natomiast ułatwianie oznacza wszelkie zachowania, które nielegalny pobyt na terytorium RP czynią łatwiejszym. Określenie „ułatwiać” należy rozumieć jako dopomożenie w osiągnięciu czegoś (zob. Słownik..., t. 3, s. 554). W tym przypadku dopomożenie polega na tym, że danej osobie udaje się przebywać nielegalnie w Polsce. Ułatwienie może przybrać postać np. dostarczenia fałszywych dokumentów, na dostarczaniu mieszkania, a także na zapewnianiu pracy, dzięki której osoba ta ma środki do życia na terytorium RP.

Poza tym co istotne w każdym przypadku działanie sprawcy wymaga, by jego celem było „osiągnięcie korzyści majątkowej lub osobistej”. Korzyść taka powinna być interpretowana jako korzyść zarówno dla siebie, jak i dla kogo innego (tak stanowi art. 115 § 4kk). Sprawca, umożliwiając lub ułatwiając innej osobie pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, chce, żeby mu się to opłaciło. Ponadto w przypadku przestępstwa wskazanego w § 1 nie chodzi o jakiegokolwiek umożliwianie lub ułatwianie pobytu innej osoby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ale tylko o pobyt „wbrew przepisom”.

Przenosząc rozważania prawne na grunt przedmiotowej sprawy, podnieść należy, że w ustalonym stanie faktycznym, żaden z obywateli Ukrainy nie przebywał na terytorium RP. Pobyt oznacza bowiem faktyczne przebywanie danej osoby na terytorium RP (zob. Z. Cwiakalski, [w:] A. Zoll (red.), Kodeks karny. Część szczególna, t. II, 2013, s. 1455).

Rodzina byłej żony M. S. (1) nie przyjechała do Polski. Do Polski nie przyjechali również I. Z. (2) i S. S.. Tylko P. O. (2) i V. H. przejechali przez terytorium RP, ale nie był to pobyt w rozumieniu art. 264a§1 kk. Pobyt jak już wyżej wspomniano to faktyczne przebywanie na terytorium RP. Ponadto musi być to pobyt wbrew przepisom. W toku postępowania nie wykazano jakie przepisy, w związku z przejazdem obywateli Ukrainy zostały naruszone. P. O. (2) i V. H. legalnie przekroczyli granicę Rzeczypospolitej na podstawie uzyskanych wiz. Wyjaśnienia oskarżonego M. S. (1) opisujące okoliczności w jakich nie doszło do zatrudnienia cudzoziemców w Polsce są przekonujące i pokrywają się z zeznaniami obywateli Ukrainy. Podobnie wiarygodnie brzmi ta część wyjaśnień oskarżonego, w której uzasadniał, że według pozyskanej wiedzy, mogli oni być zatrudnieni przez oskarżonego, przy remoncie domu na terenie Niemiec.

Na tę okoliczność zeznawał powołany w charakterze świadka Ł. W. (zeznania k. 396-397). Funkcjonariusz straży granicznej zeznał, że przepisy nie precyzowały dokładnie, czy cudzoziemiec, który przyjechał do Polski może wykonywać pracę na terenie Unii Europejskiej. Kwestia ta budziła szereg wątpliwości, dlatego też Komendant Straży Granicznej występował do Głównego Inspektora Pracy o zajęcie stanowiska w sprawie delegowania za granicę cudzoziemców uprawnionych do wykonywania pracy na terytorium RP. Interpretacja przedstawiona w odpowiedzi dotyczyła delegowania zatrudnionych w Polsce obywateli Ukrainy do pracy w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej np. w Niemczech.

W przedłożonym na rozprawie piśmie czytamy, że dopuszczalność delegowania zatrudnionych w Polsce obywateli kraju trzeciego do pracy w innym państwie członkowskim UE nie wynika wprost z obowiązujących przepisów i jest oparta na interpretacji prawa UE oraz orzecznictwie europejskiego Trybunału Sprawiedliwości. Artykuł 57 Traktatu o funkcjonowaniu UE stanowi, że świadczący usługę może wykonywać przejściowo działalność w innym państwie członkowskim w celu spełnienia świadczenia na tych samych warunkach, jakie państwo to nakłada na własnych obywateli. Obywatel państwa trzeciego na podstawie przepisów prawa UE, który przebywa legalnie na terytorium RP i jest uprawniony do wykonywania pracy na tym terytorium na podstawie zezwolenia na pracę lub zarejestrowanego oświadczenia, może być delegowany do drugiego państwa członkowskiego UE w celu wykonania usługi na rachunek swojego pracodawcy, o ile ma lub uzyskał tytuł pobytowy w tym drugim państwie. Pracownik delegowany nie podlega wymogowi uzyskania zezwolenia na pracę w drugim państwie. Jakże konkretnie wymogi obowiązują w innym państwie członkowskim UE w kwestii legalnego zatrudnienia cudzoziemca delegowanego do pracy na terytorium tego państwa oraz jakich formalności należy dopełnić, ostatecznie rozstrzygają przepisy obowiązujące na terytorium państwa przyjmującego (pismo (...) k. 392- 393).

Wobec zaprezentowanego stanowiska Głównego Inspektora Pracy, brak jest podstaw do uznania, że M. S. (1) naruszył przepisy, zatrudniając jako pracodawca, na terenie Niemiec P. O. (1) i V. H.. Przesłuchani w charakterze świadków w/w potwierdzili wersję oskarżonego. Zeznali, że przyjechali do Polski na zaproszenie firmy (...). Celem ich przyjazdu była praca zarobkowa, polegająca na wykonywaniu posadzek 3D samopoziomujących. Po przekroczeniu granicy z Polską, udali się do Niemiec. Świadek V. H., który złożył bardziej szczegółowe zeznania potwierdził, że wyjeżdżając z Ukrainy, jechał do pracy do Polski, jednakże z powodu jej braku, M. S. (1) zawiózł ich do Niemiec, gdzie pracowali, wykonując prace remontowe domku jednorodzinny M. S. (1) (zeznania k. 283-286, 184-188).

W tym okolicznościach brak jest dowodów, że M. i J. S. (3) podjęli działania w stosunku do cudzoziemców, aby ułatwić im czyli podtrzymać pobyt na terytorium RP wbrew przepisom. Ponadto co istotne, oskarżyciel nie wykazał również, że działali oni w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej. Sprawca poniesie odpowiedzialność karną tylko wtedy, gdy umożliwiając lub ułatwiając innej osobie pobyt na terytorium RP będzie działał w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej. Analizowany występki może być popełniony wyłącznie umyślnie z zamiarem bezpośrednim przybierającym postać zamiaru zabarwionego celem działania, czego nie sposób wykazać w przedmiotowej sprawie.

Odnośnie wyczerpania znamion czynu określonego w art. 264 § 3 kk w ocenie Sądu, również i w tym zakresie brak jest dowodów świadczących o winie oskarżonych. Przepis stanowi: „**Kto organizuje innym osobom przekraczanie wbrew przepisom granicy Rzeczypospolitej Polskiej, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8**”.

informacje o jednostce

orzeczenia sądów

tezy z piśmiennictwa

Organizowanie, zgodnie z językowym znaczeniem tego terminu, to urządzanie czegoś, zakładanie, zaprowadzanie ładu w jakiejś kwestii (E. Sobol (red.), Mały słownik, s. 575). Na gruncie art. 264 § 3 KK organizowanie przekraczania granicy oznacza podejmowanie wszelkich działań, które mają umożliwić innym osobom przekroczenie granicy RP. Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyr. z 6.6.2003 r. (III KKN 349/01, OSNwSK 2003, Nr 1, poz. 1250) orzekł, że: "Organizowanie przekraczania" wcale nie musi łączyć się z nielegalnym pokonywaniem przez sprawcę granicy państwowej. Często polega jedynie na przykład na organizowaniu środków transportu, pobieraniu opłaty od kandydatów do nielegalnego przedostania się na terytorium Polski, przechowywaniu osób przemyconych do Polski lub z Polski czy załatwianiu im odpowiednich dokumentów".

W literaturze podnosi się także, że termin "organizuje" z art. 264 § 3 KK polega na planowaniu, przygotowywaniu oraz koordynowaniu poszczególnych etapów działań mających doprowadzić do przekroczenia granicy RP przez inne osoby. Organizowanie, zgodnie z tezą wyrażoną w post. SN z 22.11.2016 r. (IV KK 362/16, L.), oznacza "podejmowanie czynności umożliwiających innym osobom nielegalne przekraczanie granicy Rzeczypospolitej Polskiej. Zachowanie sprawcy może polegać np. na dostarczaniu tym osobom wymaganych dokumentów lub przekazaniu środków transportu. (...) nie musi sprowadzać się wyłącznie do starań o zapewnienie samego fizycznego przekroczenia tej granicy wbrew przepisom. Może bowiem polegać również na staraniach o zapewnienie miejsc przechowania dla osób nielegalnie przekraczających granice Rzeczypospolitej Polskiej lub środków przewozu tychże osób do określonych miejsc".

Sąd Apelacyjny w Lublinie w wyroku z 20.11.2008r. (II AKa 250/08, niepubl.) wypowiedział się, że posłużenie się przez ustawodawcę znamionami organizowania przekroczenia "przesuwa odpowiedzialność na chwilę znacznie wcześniejszą niż samo przekroczenie, a dokładniej – już na etap przygotowania. W związku z tym popełnieniem przestępstwa będzie podjęcie przez sprawcę czynności mających stworzyć warunki do nielegalnego przekroczenia granicy przez co najmniej dwie osoby”.

W niniejszej sprawie, akt oskarżenia opiera się na tezie, że oskarżeni M. S. (1), jak też J. S. (1) składając oświadczenia o zamiarze powierzenia wykonywania pracy obywatelom Ukrainy nie mieli zamiaru ich zatrudniania, a jedynie chcieli im ułatwić wjazd na terytorium Polski.

Oskarżyciel swe ustalenia, między innymi oparł na zeznaniach świadka P. M.. Świadek ten zeznał, że w wyniku rozpoznania migracyjnego w dniu 18 czerwca 2014r. udał się do siedziby podmiotów gospodarczych należących do braci S., celem weryfikacji, czy zgodnie z oświadczeniami o zamiarze powierzenia pracy, zatrudniają oni obywateli Ukrainy. Na miejscu zastał jedynie J. S. (1). Z rozmowy z nim ustalił, że jego brat przebywa w Niemczech. Cudzoziemcy, którzy mieli przyjechać do Polski są członkami rodziny żony M. O. S. i nie zamierzali pracować w Polsce. J. S. (1) przekazał mu, że za radą pracownika zatrudnionego w ambasadzie na terenie Ukrainy, złożył deklaracje o zatrudnieniu cudzoziemców, albowiem wówczas wydawane są wize pracownicze, na które krótko się czeka w przeciwieństwie do wiz turystycznych. Jak wskazał świadek, J. S. (1) nie wiedział, czy obywatele Ukrainy w ogóle do Polski przyjadą, czy mają zamiar przyjechać, czy już są (zeznania k. 53-54).

Istotną okolicznością w niniejszej sprawie jest to, w jaki sposób P. M. uzyskał informacje, które następnie zostały wykorzystane w toczącym się procesie.

A mianowicie uzyskał je w luźnej rozmowie z J. S. (1), w toku tak zwanego rozpytania na notatkę urzędową, rozpoznania migracyjnego. W późniejszym okresie J. S. (1) uzyskał status osoby oskarżonej, co oznacza że jego wcześniejsze wypowiedzi, jak również zeznania, które składał w charakterze świadka nie mogą stanowić dowodu i podstawy ustaleń faktycznych. Zatem nie można wyprowadzać z rozmowy J. S. (1) z P. M. negatywnych dla niego skutków procesowych, jest to sprzeczne z podstawowymi zasadami procesu karnego i stanowi obejście zakazu dowodowego.

W ocenie Sądu samo wystawienie dokumentu, w tym przypadku o zamiarze powierzenia wykonywania pracy, nie wyczerpuje znamion organizowania przekroczenia granicy RP i to jeszcze wbrew przepisom. Po pierwsze nie wiadomo w jaki sposób dostarczone je cudzoziemcom i czy w ogóle dostarczone. Jak można organizować przekraczanie granicy, podczas gdy nie dostarcza się dokumentów ułatwiających jej przekroczenie i to przekroczenie sprzeczne z prawem. Jak wskazano wyżej oskarżony M. S. (1) zaprzeczył, by oświadczenia przekazał członkom rodziny swojej żony, a brak jest w sprawie dowodów przeciwnych.

Przesłuchani w drodze pomocy prawnej G. K., N. Z. i I. Z. (1) nie posiadali żadnych informacji na temat sporządzonych przez J. S. (1) oświadczeń o zamiarze powierzenia pracy. Nie potwierdzili również, by takie dokumenty otrzymali. G. K. zeznała, że otrzymała od zięcia zaproszenie do Polski w celu otwarcia wiz, z którego nie skorzystała. Również I. Z. (1) i N. Z. nie przyjechali do Polski na zaproszenie oskarżonego. Świadkowie podali, że nie posiadali i nie przekładali oświadczeń o zamiarze zatrudnienia, od oskarżonego otrzymali jedynie zaproszenia (zeznania k. 211-214,261- 263).

S. S. i I. Z. (2) potwierdzili w swoich zeznaniach, że zamierzali przyjechać do Polski w celu podjęcia pracy u M. S. (1). Oskarżonemu wysłali dane ze swoich paszportów, w zamian otrzymali zaproszenia. Świadkowie podobnie jak uprzednio omówieni już obywatele Ukrainy, nie posiadali żadnych informacji w przedmiocie wystawienia im oświadczeń o zamiarze powierzenia pracy. Ostatecznie zgodnie z tym, co mówił oskarżony, nie przyjechali do Polski z powodu wycofania się z umowy M. S. (1). (zeznania k. 196-200, 203-207).

W toku postępowania nie wykazano ponad wszelką wątpliwość, czy ostatecznie w/w cudzoziemcy dysponowali oświadczeniami o zamiarze powierzenia wykonywania pracy. Świadkowie w składanych zeznaniach mówią o zaproszeniach i dokumentach, bez sprecyzowania o jakie dokumenty chodzi. Ale żeby zorganizować innym osobom sprzeczne z prawem przekroczenie granicy, należy podjąć działania konieczne w celu umożliwienia im nielegalnego wjazdu bądź wyjazdu z Polski.

Należy mieć na względzie, że oskarżony oprócz wystawionych przez J. S. (1) w/w oświadczeń, wysłał cudzoziemcom zaproszenia. Poddaje to w wątpliwość tezę oskarżenia, że w składanych oświadczeniach oskarżeni podali nieprawdę, zważywszy że oświadczenia dla rodziny O. S. (1) datowane są na dzień 6 lutego, natomiast zaproszenie pochodzi z dnia 7 lutego 2014r. Wskazana okoliczność może dowodzić zmiany zamiaru oskarżonych i wskazywać tak jak wyjaśniał M. S. (1), że jego celem było, by przyjechali do Polski i w celach zarobkowych i w celach turystycznych.

W ustalonym stanie faktycznym jedynie P. O. (1) i V. H. uzyskali wizy krajowe i podjęli zatrudnienie na terenie Niemiec u ówczesnego pracodawcy M. S. (1). Jak uzasadniał już to Sąd, w ich przypadku nie naruszono przepisów prawa. Obywatele Ukrainy na podstawie legalnie otrzymanych wiz przekroczyli granicę z Polską i zgodnie z zamiarem M. S. (1) i wzajemnymi ustaleniami wykonywali pracę u niego w domu, za co otrzymali wynagrodzenie. M. S. (1) nie podał zatem w złożonych oświadczeniach nieprawdy, a obywatele Ukrainy nie przekroczyli granicy RP wbrew przepisom.

W tym stanie rzeczy, wobec braku dowodów świadczących o winie oskarżonych w zakresie przypisanych im czynów, Sąd zgodnie z treścią art. 414 §1 kpk oskarżonych uniewinnił. O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 632 pkt 2 kpk.